

DATUM 2022-11-28

DIARIENR 218/2022

Myndigheten för vård- och omsorgsanalys remissyttrande över senarelagd anslutning till nationell läkemedelslista (S2022/03952)

Myndigheten för vård- och omsorgsanalys har i uppgift att ur ett patient-, brukar- och medborgarperspektiv följa upp och analysera verksamheter och förhållanden inom hälso- och sjukvård, tandvård och omsorg. Det är utifrån detta perspektiv som vi tar utgångspunkt från i detta yttrande.

Vård- och omsorgsanalys tillstyrker förslaget. Vi vill dock lyfta några synpunkter. Vi delar bilden om att anslutningen till nationell läkemedelslista måste ske på ett patientsäkert sätt. Vi menar samtidigt att senareläggandet av nationell läkemedelslista är beklagligt, inte minst utifrån ett patientperspektiv. Det är därför mycket angeläget att regionerna nu prioriterar att färdigställa det arbete som behöver ske för att anslutningen ska vara fullt ut slutförd vid det datum som föreslås, det vill säga 1 december 2025. Tidsramarna har varit väl kända för regionerna sedan beslutet om att införande skulle ske togs.

Senareläggandet av nationell läkemedelslista innebär att patienter kommer att få vänta på de positiva effekterna som följer av en bred anslutning. Detta är visserligen något som berörs i konsekvensanalysen, men vi saknar en diskussion kring de patientsäkerhetsrisker som kvarstår i och med att läkemedelsförskrivning sker i de gamla systemen. Genom att endast peka på riskerna vid införandet menar vi att riskanalysen är ensidig. Vi efterfrågar även en diskussion om hur sådana risker skulle kunna minimeras i och med införandet. Nationell läkemedelslista innebär att vården blir bättre, mer effektiv och patientsäker. Sannolikt är nyttan högre för patienter som är i behov av flera läkemedel och som har många olika vårdkontakter, det vill säga patienter med större behov.

Nationell läkemedelslista är en standardisering på nationell nivå, som innebär en förhållandevis liten förändring för regionerna. Sannolikt kommer fler standardiseringar på hälso- och sjukvårdsområdet initieras framöver, i syfte att göra vården mer jämlik över landet. Att en mindre förändring har visat sig vara svår att genomföra inom satta tidsramar är en viktig insikt när framtida reformer ska utformas, i synnerhet större reformer. I slutändan handlar detta om den nationella nivåns förmåga att styra och prioritera på hälso- och sjukvårdsområdet.

Beslut om detta yttrande har fattats av generaldirektören Jean-Luc af Geijerstam. I den slutliga handläggningen har chefsjuristen Catarina Eklundh Ahlgren och projektdirektören Åsa Ljungvall deltagit. Analytikern Erik Antonsson har varit föredragande.

Jean-Luc af Geijerstam

Erik Antonsson